

ZAJÍMAVÉ BRYOFLORESTICKÉ NÁLEZY II.**Interesting bryofloristic records, II**

Jan Kučera (ed.)

Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích, biologická fakulta, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz

Kritéria pro zařazení příspěvků a způsob jejich citování je uveden v předchozím vydání rubriky.

Nomenklatura a stupeň ohrožení jednotlivých druhů je udáván podle práce Kučera J. & Váňa J. (2003): Check- and Red List of the bryophytes of the Czech Republic (2003). – *Preslia* 75: 193–222, online na www stránkách naší sekce. Souřadnice jsou udávány buď jako pravouhlé v systému S-42 nebo jako geografické v systému WGS-84.

Harpanthus scutatus **CR** (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Chrudim: PP Pivnická rokle 1,5 km sev. obce Zderaz na Skutečsku, JV část rokle, na dvou mikrolokalitách: Z orientovaná pískovcová skála u skalního pramene [S-42 souřadnice: M33 E3579.21–N5524.13, kv. 6162d], 400 m, 16.9.2003 leg. J. Košnar; ca. 10 m JV za rozdělením rokle, [M33 E3579.17–N5524.17, kv. 6162d], 397 m, 13.10.2003 leg. J. Košnar, obojí na stinné vlhčí bázi pískovcové skály, herb. J. Košnar, conf. J. Kučera. První populace je velká asi 9 cm², druhá jen asi 1 cm² (několik lodyžek).

Druh byl po mnoha letech nalezen letos na jaře v Labských pískovcích (cf. Kučera & al., *Bryonora* 31: 13–23), nyní tedy opět v pískovcové oblasti, které jsou možná posledním útočištěm tohoto druhu, dříve zaznamenávaného spíše na tlejícím dřevě, u nás.

Geocalyx graveolens **EN** (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Chrudim: PP Pivnická rokle, JV část rokle, ca. 40 m JV od jejího rozdělení; na spodní části stinného, ZJZ orientovaného pískovcového bloku [M33 E3579.19–N5524.17, kv. 6162d], 394 m, 16.9.2003 leg. J. Košnar, herb. J. Košnar, conf. J. Kučera. Celková velikost populace asi 19 dm².

Pátá recentní lokalita druhu, potvrzující, stejně jako u předchozího, jeho patrně častější výskyt v pískovcových oblastech.

Campylophyllum sommerfeltii **EN** (J. Košnar)

- Česká rep., Šumava, Zátoň: PR Jilmová skála, při lesní cestě asi 950 m J kóty Červený vrch [M33 E3412.09–N5425.13, kv. 7048b], 965 m, na polostinné bázi buku. 16.10.2003 leg. J. Košnar, det. J. Kučera, herb. J. Košnar s.n., dupl. J. Kučera 11201.
- Česká rep., Šumava, Dobrá: Radvanovický hřbet, ca. 2 km Z od Dobré [M33 E3412.10–N5418.86, 933 m a E3412.28–N5418.52, 826 m], kv. 7148b, na polostinné bázi buku, 6.11.2003 leg. J. Košnar, herb. J. Košnar, conf. J. Kučera. Celková velikost populace 8,5 dm².

Vzácný druh s poměrně málo známým současným rozšířením, vázaný podle momentálních znalostí svým výskytem na borku listnatých stromů v zachovalých horských smíšených lesích (supramontánní až montánní stupeň).

Rhynchostegiella teneriffae **EN** (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Chrudim: PR Maštale, úsek pískovcové rokle cca. 50-180 m JZ od soutoku Krystalky a Novohradky, JV u obce Roudná na Skutečsku [M33 E3582.38–N5523.62, 391 m, 19.10.2003; E3582.32–N5523.58, 395 m, 10.11.2003; E3582.29–N5523.49, 398 m, 11.11.2003], kv. 6162d, omnia leg. J. Košnar, conf. J. Kučera, herb. J. Košnar, vše na smáčené ploše pískovce na dně údolí, vždy plodné (asi 200 sporofytů), celková velikost populace 8,5 dm².

Druh známý dosud pouze ze dvou míst v Bílých Karpatech a rovněž v dubnu nově nalezený v Labských pískovcích. Tato populace je však oproti zjištěné velikosti u Mezní Louky asi 10× větší. Pro svou nenápadnost i malou probádanost pískovcových oblastí možná přehlížený.

Orthotrichum patens EN (J. Kučera)

- Česká rep., Šumava, Zátoň: PR Zátoňská hora, v JV svahu asi 340 m JJV vrcholu [M33 E3414.70–N5424.11, kv. 7049c], 920 m, na borce klenu v bučině, 16.10.2003 leg. J. Kučera 11179. Velmi malý trs mezi *O. stramineum*.

Poměrně vzácný (ale možná do jisté míry přehlížený pro obtížnou rozeznatelnost v terénu) druh, jehož současné těžiště rozšíření se vzhledem ke zhoršení podmínek patrně přesunulo z podhorských oblastí do horských smíšených lesů. Ze Šumavy recentně asi 3 lokality, další v Novohradských horách (Žofínský prales), sev. Čechách a u Lanžhota.

Buxbaumia viridis EN (L. Voříšková)

- Česká rep., Šluknovská pahorkatina, Studánka: Městský les (Kostelní les) JV obce [50°53'46"N, 14°35'11"E, kv. 5153d], ca 510 m, na trouchnivějícím padlém kmeni, 18.5.2001, leg. L. Voříšková, nesbíráno, fotodokumentace (nalezen pouze jediný sporogon).

Další recentní sběr v Čechách, na lokalitě nepotvrzen 6/2002. Lokalita navržena na vyhlášení PR Městský les (zachovalá květnatá bučina), do doby vyhlášení je lokalita ohrožena produkčním lesním hospodařením. Druh zařazený do směrnice o druzích soustavy NATURA 2000.

Riccia cavernosa VU, *Physcomitrium eurystomum* VU (L. Voříšková)

- Česká rep., Blatenská pahorkatina, Hvožd'any: rybník Melín JZ osady Pozdyně [49°30'59"N; 13°46'18"E, kv. 6448d], 512 m, na obnaženém písčitém dně rybníka (protrženém při povodni 8/2003), 21.6.2003, leg. P. Karlík, det. L. Voříšková, herb. L. Voříšková.

Efemerně se vyskytující druhy na vhodných stanovištích, v současnosti patrně ustupující. Spolu s mechorosty se zde vyskytovaly vzácné cévnaté rostliny obnažených den, zejména puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*), šáchor hnědý (*Cyperus fuscus*) a blatěnka vodní (*Limosella aquatica*).

Tetradontium brownianum VU (L. Voříšková)

- Česká rep., Labské pískovce, Rynartice: PR Pavlínino údolí, S konec rezervace poblíž Weidlichovy kaple, za mostkem na pravém břehu Chříbské Kamenice [50°51'18"N, 14°25'55"E, kv. 5152b], ca 290 m, na zastíněné bázi a ve štěrbině kapavé pískovcové skály, 21.6.2003, leg. L. Voříšková, herb. L. Voříšková.

Další lokalita tohoto druhu na území Labských pískovců, jinde na území ČR zatím nezjištěn.